

Eszperantisták budapesti világkongresszusa

Miközben megérkezett Budapestre az eszperantó világkongresszus résztvevőinek első népebb csoportja, a kongresszusi rendező bizottság — az előkészületek fináléjaként — munkállett tartott a Magyar Eszperantó Szövetségben. Pontról pontra számba vették az egyhetes nemzetközi találkozó minden mozzanatát. A kongresszust bezáró ünnepekkéig, illetőleg a Szegeden rendezendő „utókongresszus” lebonyolításáig.

Pedagógus eszperantisták találkozója nyitja a fővárosi események sorát. Szombaton este a ligeti vásáros Petőfi-csarnokban ismerkedési est lesz. A központi megnyitő ünnepségre vasárnap délelőtt ugyancsak a Petőfi-csarnokban kerül sor.

A kongresszusra érkezettek első csoportja — 11 országból 170 eszperantistája — a hét elején Debrecenbe látogatott, ahol megtekintették a város nevezetességeit.

Veszteség helyett nyereség

A hajdani gépipari és gépjárműjavító ktsz. autómotor-szerelő munkája nem érdemelt dicsőítést. Veszteséggel, vagy csak igen kevés nyereséggel dolgoztak évekig. Nem csoda, hogy tavaly, amikor a ktsz.-t átszervezték, s a két részleg új szövetkezetté önállósodott, nem nagy reményeket fűztek munkájához. A gépjárműjavító ktsz. azonban újjászületett. Egyévi munkájával alaposan rácsáfolt a pesszimista véleményekre, s ma eredményesen dolgozik.

Javuló eredmények

Az új vezetőség új szellemet alakított ki. A szövetkezet munkáját a ktsz. ekről szóló párt- és OKISZ-határozatok szerint elsősorban a lakosság szolgálatába állították. Rögön elmondhatjuk, sikerrel, mert az 1965-ös 7 százalékos helyett 1966 első félévében már 22 százalékosan dolgoztak magánosoknak és észrevehetően javult a végzett munka minősége is. Elég egy példát említeni erre: a múlt év végén a legjobb Pannónia motorkerékpár-szerviz

címet nyerték el a csepeli gyár országos versenyében. Az autójavításokra is egyre kevesebb panasz, reklamáció érkezett.

Külsőre is megváltozott az Április 4. úti autójavító részleg képe. Az átszervezés után először a munkafegyelmet szilárdították meg: megszüntették a lógást, a kocsmázást, majd rendezték a műhely telepét, szigorúbb lakat alá kerültek a drága alkatrészek és alapanyagok. Ugyanez mondható el a gyors fejlődésnek indult Cserzy Mihály utcai központi telepről is. A közös erőfeszítés eredménye egyre jobban megmutatkozott, megerősödött a ktsz. 1966 első félévét már tekintélyes, 12 százalékos nyereséggel zárták. A legutóbbi KPM-ellenőrzés megállapította, hogy a szerviz- és a javító-munka sokat fejlődött, lényegesen javult a munkafegyelem.

Új gépek, berendezések

A feltámadt gépjárműjavító ktsz.-t szívesen és hat-

hatóan segíti a SZÖVOSZ. Szükség is van erre, hiszen Szegeden egyre több a gépkocsi, a motorkerékpár, „gyógyításuk”, garanciális javításuk, szervizmunkáik egyre több gondot okoz. A gépjármű ktsz.-t a lakosság jobb ellátása érdekében ezért tovább fejlesztik: a Cserzy Mihály utcai központi telepen egymillió forint értékű beruházást hajtanak végre. Közös nagycsarnokot építenek, s új helyiségbe költöztetik a karosszerialakatosokat, festőket stb. Az építkezés jól halad, már állnak az új épület falai, s a vasjáték is helyükre kerültek.

A műhelyekbe a régiék mellé új gépek kerülnek: esztergapatot és speciális célgépeket, berendezéseket vásárolnak. Már megkezdte egy korszerű, magyar gyártmányú, elektromos próbapad, amellyel az autók és motorkerékpárok elektromos hálózatát vizsgálják. Újítás alapján, saját erőből hengerkészítőt, úgynevezett hómológépet készítenek, ami szintén nagy segítséget jelent a bonyolult javító-munkában. Noel Vilmos műszaki vezető irányításával szerelik a szintén újításból származó, hidraulikus gépkocsiemelő szerkezetet. Ezzel a berendezéssel gyorsabban lehet elvégezni az autók szervizét.

A következő lépés

A szabadtéri játékok idejére még rendkívüli szolgáltatásra is futotta a ktsz. erejéből. A pesti országúton tábla hívja fel a Szegedre látogató autósok, motorosok figyelmét a gyors javító-szolgálatra. Tavaly is működött ilyen, de az idén jobban felkészültek anyaggal és munkaeörével egyaránt, hat szakember este 8-ig tart ügyeletet a Cserzy Mihály utcai központi telepen.

Az egy éve megalakult szövetkezetben azonban gyenge a politikai munka, pártszervezet sem működik. A központi telepen például nem hirdettek kongresszusi munkaversenyt. Ez természetesen nem azt jelenti, hogy nem végezhet jó munkát a ktsz. de politikai munka, jól működő pártszervezet nélkül a bonyolult és nehéz feladatokkal sokkal nehezebb megbirkózni. Huszonnégy szegedi szövetkezet közül csak nagyon kevésben nincs pártalapszervezet és ezek közé tartozik a gépjárműjavító ktsz. is. Ezen a helyzeten feltétlenül változtatni kell! Az eredmények megtartásához és a további fejlődés biztosításához jó politikai munkára, a párttagok segítségére feltétlenül szükség van.

A 12 százalékos nyereséget nem volt könnyű elérni. De becsülettel munkával a szövetkezet kiküzdötte a jó eredményeket, és ezzel bizonyította életképességét. A következő lépéssel — a politikai munka megteremtésével — joggal remélhetjük, hogy a további fejlődés még biztosabb és gyorsabb lesz.

Maftó István

Az Ember és az Éjszaka

Az éjszaka mindenütt sötét, s mégis: hányféle lehet ez a sötét éjszaka! A békésen pihenőt puha palásttal befedő, s komor, gyilkot rejtő. Csillagokkal sziporkázó, s égő falvak rőt fényével ijesztő. Csendes és elviselhetetlenül zajos. Virradatot ígérő és kibíratlanul hosszúra nyúló. A természet mindenütt egyformán méri sötét és világos váltakozását: a világmindenségben semmi sem mozdulatlan. A természet törvényeit az ember másítja meg, s teszi elviselhetetlenné vagy pirkadatot ígérővé a történelmi napszakokat. Mi mindent hordott és hord magában és történelmi sötét, s mennyi könny, kín, vér kellett ahhoz, hogy megláthassák, meglássák az emberek a napot. Az embert pithecanthropus korától kíséri a félelem az éjszakától: az embert előember korától kíséri a vágy, az elszántság, hogy legyőzze az éjszakát.

Voltak és vannak bátrak, voltak és vannak gyávák is. Bátrak, kiket az éj sötétje sem riaszt vissza, s gyávák, aki pisseneni sem mernek, ha sötét az ég felettük. Sokféle az éj: hányféle az ember!? Okoskodás — intem le magam — a történelmet a társadalmi törvényszerűségek határozzák meg; megállj — mondom magamnak —, de hiszen kik szabják meg e törvényszerűségek útját? Az éjszaka csak addig terpszkedhet a történelmi égbolton, míg kevesen vannak azok, akik nemcsak álmodoznak, hanem tesznek is azért, hogy meghozzák a virradatot. Tenni? Mit? Olyan sokféle akarat szövi át a glóbuszt, s oly sok helyen ür még a sötét! Terítsd magad elé a térképet, s rajzolj piros karikát oda, ahol nyugtalan a világ, ahol a sötétség martalócái küzdenek a világosság erőivel. Mennyi piros karika! Milyen nyugtalan világ! És milyen elszánt világ: elszánt a harcra, a küzdelemre, a halálra is, ha ezzel hozhatja meg a virradatot.

Világ: az ember. Mert általa és érte van a világ. Vannak, akik a történelmi tegnapot, a rablást, a leigázást, a más népek feletti uralkodást szolgálják: vannak — és mind többen vannak —, akik a holnapra tették fel az életüket, a szabadságra, a függetlenségre, a népek közötti egyenlőségre és barátságra. Az éjszaka nehezen húzódik vissza, talpalatnyi földet is csak harc árán ad fel. Kíméletlen, eszközeiben nem válogatós: júdás pénz az árulónak, vérdíj a zsoldosnak, napalm, gáz, mérgező vegyszer, terrorbombázások. A világ nyugtalan pontjai közül a legvastagabb piros karikánál megtalálod a sötétség és szörnyű, emberekből álló, s mégis, elembertelenedésével tüntető frontvonalát: igen, Vietnámot.

És e piros karikánál ott látod magad előtt azokat is, akik szenvedik, de nem félik e történelmi sötétséget, akiket terror sújt, bitó vár, s mégis, pillanatra sem adják fel a harcot. És tőlük északabbra azokat, akik már ismerik a történelmi napvilág minden szépségét és melegét, s éppen ezért, megdéli testvéreikért fogják a fegyvert, vállatnak ezernyi áldozatot, véreznek a sötétség döggelyűinek acélkarmaitól, de visszavágnak, és mind keményebben teszik ezt, szívükben a hazájukért harcolók, a testvérek támo-

gatására számíthatók erejével. A történelem nem ismételi önmagát, de vannak, akik szeretnék megismételni a történelmet: ám a történelem megismételhetetlen. Vannak, akik kísérleti terrenek tekintenek más országokat, s próbábabuknak emberek millióit. A történelmi sötétség képviselői mesterseget csináltak a gyilkolásból, a háborúból szakmát, s e típus jellegzetes figuráit megdöbbenően nagy számmal jegyezte, jegyzi fel a történelem. Ám velük szemben százmilliók neve sorakozik!

És e százmilliók nemcsak gyűlölni tudnak, harcolni, küzdeni a végsőkig, hanem megtanulták azt is, hogy elválasszák egymástól a félreláthatóságot, meglássák az elszánt gyilkost. Egy ország, melynek vezetői oly sokszor használják a béke szájukból hamisan hangzó szavát, megbőri a uralkodóvá tenni a történelmi sötétséget. És egy másik, kettészakított ország népe szenved, de nem adja meg magát. Új és új fegyverek, haditechnikai eszközök ömlenek e földrészekre: különleges kiképzésű csapatok váltják fel az ördökiésben, pusztításban elfáradtat; a próbaháború eszköz és ember vezérgája, s a Vietnámok nevezett földdarabon újra és újra elbuknak azok, akik jogot, törvényt, nemzeti szuverenitást taposva, a háború lapjára tették fel mindent. Próbaháború? Micsoda megcsúfolása az ember szónak! Mégis: zsoldosok és gazdáik mennyien vannak, akik a történelmi éjszaka legmélyebb régióiban bújnak elő, s néptük nevében írtanak más népeket.

Irtóhadjárat, napalm, rohamok, szenvedések ellenére nemcsak harcra készségeket őrzik történelmi nép, hanem emberi nagyságot is. Naponta robbannak a bombák, a gyilkolások megszállottai — kudarcaik nyomasztó súlyát hordva, a kivézető utakat sorra eltorlaszolva — szárazföldi támadást követnek Észak ellen, kórházak, falvak, iskolák pusztulnak el, gyermekek, asszonyok véresen hullnak a porba, s akkor az éter hullámain e nép elnökének szavai szállnak messze: az őket pusztító zsoldosokat, bérgyilkosokat, s azokat, akik mozgatják e martalócsereget, nem azonosítják az amerikai néppel. A rádiószózat szavai mindennél jobban hangsúlyozzák, mi az, ami elválasztja a sötétség és a világosság harcosait, s mi az, ami összeköti a népeket.

Az éjszaka mindenütt sötét — mormolom újra és újra magamban —, s vannak, akik mindent megtesznek azért, hogy az éjszaka sötétjét megtöltsék rettegéssel. Vannak, akik a történelemmel szemben akarnak történelmet csinálni: e történelem csak pusztulásuk története lehet. Pusztulásuké, mert vannak, akik tudják, hogy Ember és Éjszaka harcából az Ember kerül ki győztesen, hogy a huszadik század országok, földrészek sokasága egéről üzte el a történelmi éjszaka sötétjét.

A történelmi világosság katonájának lenni Vietnámban harcosként, tüntetőként az Egyesült Államokban, bármiként a föld bármely pontján, egyet jelent az Ember névvel. És ezt már százmilliók tanulták meg.

MÉSZÁROS OTTÓ

Rohamosan nő Dél-Magyarország közlekedési forgalma

Beszélgetés a közlekedési ügyésszel

Sajnos alig van nap, hogy súlyos kimenetelű közlekedési balesetek ne szerepeljenek a napilapok hasábjain. Ha helyesen közlekedne mindenki gépjárművel, vagy gyalogosan, a közlekedési balesetek 96 százaléka elkerülhető volna, vagyis gyakorlatilag nem lenne szabálysértés, következtetésképp baleset sem. A közlekedési balesetek 96 százalékát ugyanis gondatlanságból következő okok idézik elő és csak 4 százalékban fordulnak elő esetek, amelyek műszaki hibára vezethetők vissza.

Több jármű

Csökkennek-e Csongrád megyében és Szegeden a közlekedési balesetek? Vannak-e olyan előidéző okok, amelyek megszüntetésére van szükség, avagy lényegesen csökkentik szerepüket? — kérdeztük dr. Koy Tibor közlekedési ügyésztől.

— Tavaly január 1-től június végéig Csongrád megyében 384 közlekedési baleset történt, ezzel szemben az idén hasonló időszakban 416 — mondotta. — Ez a számszerű növekedés azonban mégsem amellet szól, hogy a balesetek száma szaporodna Csongrád megyében. A tavalyihoz mérten ugyanis lényegesen több gépjármű került forgalomba, noha azok számának gyarapodása nem feltétlenül a balesetek növekedését. Sajnos a közlekedési baleseteket előidéző okok változatlan. Első helyen szerepel a gondatlan vezetés, ezt követően a gyorsjárat, a szabálytalan előzés és kanyarodás, s utolsó helyen az ittasság. 1964-hez viszonyítva az ittasság gépjárművezetés rangsorolásában egy helyet csúszott vissza, vagyis negyedik helyről az ötödik helyre került. Ez feltétlenül annak az eredménye, hogy a gépjárművezetőket rendszeresen ellenőrzik, s ebben nagy szerepet játszik a szondázás.

Megnövekedett turistaforgalom

A közlekedési balesetek előfordulását szaporítja-e a megnövekedett turistaforgalom, hiszen a Szegedre és

Csongrád megyébe utazók legtöbbje saját gépjárművön érkezik.

— Az utóbbi években — hangsúlyozta a közlekedési ügyész — kétségtelenül hozzájárult a balesetek növekedéséhez a mind erősebb turistaforgalom egyrészt Jugoszláviából, másrészt Bulgáriából. Az onnan érkezők leginkább Dél-Magyarország közlekedési forgalmát növelik. Ezzel kapcsolatban érdemes megemlíteni, hogy a magyar és a jugoszláv KRESZ között van bizonyos eltérés, s erről nagyon is jó tudni a gépjárművezetőknek. Jugoszláviában az utak rangsorolásában a főútvonalat jelző táblát nem használják. Alapvető náluk a jobbkezes szabály alkalmazása. Ugyanez vonatkozik arra is, amikor földútról szilárd burkolatú útra tér rá a gépjármű. Az 5-ös számú nemzetközi úton, Rószkénél a kisvasúti átjárónál sajnos azért is fordul elő sűrűn összeütközés a kisvonattal, mert a külföldi gépjárművezetők nem veszik figyelembe az átjáró előtt a stoptáblát.

— Erdemes megemlíteni azt is, hogy Jugoszláviában lakott területen kívül 120 kilométer a megengedett maximális sebesség, de korlátozták a minimális sebességet is, óránként 30 kilométerre. Lakott területen belül ez 60, illetve 30 kilométer.

Mint megtudtuk, Jugoszláviában a hegyi utak közlekedési rendjére is figyelemre méltó szabályok vonatkoznak, amelyekről a magyar turisták nemigen tudnak még. Ezek az utak a legmesszebbmenően kell érvényesülnie az udvariasságnak. A kitérésnél figyelembe kell venni az út sajátosságát, a közlekedés körülményeit, vagyis az tér ki a másik elől, aki ezt könnyebben tudja elvégezni. Jugoszláviában vasúti keresztelődésben a vörös színű állandó és villogó lámpa egyaránt megállást parancsol. Ahol nincs semmi jelzés, és a sín-pálya áttekinthető, ott szabad az út.

Inni ott is tilos!

— Sajnos — mondta dr. Koy Tibor — ennél a pont-

nál ismételteln utalni kell a Rószke előtti kisvasúti átjáróra. Hiába áttekinthető itt a sín-pálya, a stoptábla világosan felszólít mindenkit a kötelező megállásra. A gépjárművel utazó magyar turistáknak ugyancsak a figyelmükbe ajánljuk, ha Jugoszláviába utaznak, a következőket: be nem látható útszakaszon, különösen hegyi utakon a várakozó vagy javításra szoruló járműnek külön figyelmeztető jelzést kell biztosítani a mögötte vagy az úton felfelé haladó gépjárműnek. A gépjárművezetőknek ilyen esetben egy háromszög alakú táblát kell elhelyeznie a várakozó járműtől legalább 100 méterre, hogy azt már messziről észre is vegyék. Ez érdeke a várakozónak, hiszen ha ezt elmulasztja, megtörténhet, hogy hátulról vagy előlről beleszaladnak. Ellenőrzés esetén a gépkocsiban ezt a várakozást jelző táblát éppúgy megkövetelik Jugoszláviában, mint a gépjárművezetéssel kapcsolatos okmányokat.

— S el kell oszlatni — tette hozzá — egy tévhitet is. Jugoszláviában éppúgy nem szabad ittas állapotban vezetni, mint nálunk. Sőt, az ezzel kapcsolatban a baleset okozóját nagyon is szigorúan büntetik.

— Gyúrljuk, érdemes a két KRESZ közötti eltérésekre oda figyelni, s fokozott gondossággal vezetni, hogy turistaként is elkerüljünk mindenféle közlekedési balesetet.

Növényvédelmi kiállítás Szegeden

Tegnap növényvédelmi kiállítás nyílt a KISZ Szeged városi bizottsága nagytermében (Magyar Tanácsköztársaság útja 7. szám). A hasznos és tanulságos kiállítást Nagy Bálint, a Földművelésügyi Minisztérium növényvédelmi szolgálatának igazgatója nyitotta meg.

Ezt megelőzően tegnap délelőtt növényvédelmi ankétot tartottak a Csongrád megyei tanács vb nagytermében. Dr. Szepessy István kändatás, társzervező egyetemi docens a kórokozók elleni védelem tapasztalatairól és perspektívájáról, Cs. Kovács László, a Dél-alföldi Mezőgazdasági Kutató Intézet tudományos munkatársa pedig a hagymaperonoszpóra elleni védekezésről tartott előadást. Kaczor Balázs, a székelyi Új Élet Tsz főmezőgazdája a lucerna-magfogásban szerzett tapasztalatairól beszélt, majd Hidas Ferenc, a Csongrád megyei AGROKER Vállalat igazgatója „A növényvédőszer-felhasználás problémáinak értékelése 1962—66 között” címmel tartott beszámolót.